

Profil gromadzenia zbiorów Muzeum Książąt Lubomirskich

Profil gromadzenia z podziałem na kolekcje w Dziale Sztuki:

RYSUNKI EUROPEJSKIE

charakterystyka kolekcji

Jedna największych i najważniejszych kolekcji rysunków mistrzów europejskich w zbiorach polskich. Obejmuje ponad 900 prac wykonanych różnymi technikami rysunkowymi na dwuwymiarowym podłożu. Niemal 80% z nich to obiekty pochodzące z dawnej kolekcji Muzeum Lubomirskich we Lwowie. Są wśród nich arcydzieła mistrzów europejskich, swobodne szkice, projekty grafik i ołtarzy, studenckie kopie i przerysy, studia portretowe i pejzażowe.

ramy chronologiczne

Rysunki pochodzące z XVI–XX w.

ramy terytorialne

Dzieła prezentujące najważniejsze nowożytne szkoły artystyczne: niderlandzką, francuską, niemiecką, włoską oraz pojedyncze dzieła innych szkół (np. angielska, hiszpańska).

kryteria gromadzenia

Podstawowym kryterium przy rozszerzaniu kolekcji rysunków europejskich jest wartość artystyczna dzieł. W szczególności interesujące są rysunki uzupełniające zespół związany ze szkołą niderlandzką i niemiecką z XVII–XVIII w., a także pochodzące sprzed XX wieku polonika oraz silesiaka.

RYSUNKI POLSKIE

charakterystyka kolekcji

Zbiór rysunków polskich obejmuje ok. 14 000 rysunków luźnych oraz ok. 100 szkicowników zawierających łącznie ponad 4 000 kart. Około 3 400 rysunków pochodzi z dawnych zasobów lwowskich, pozostałe to dary i nabytki powojenne. Obejmuje rysunki ołówkiem, tuszem, akwarelą, gwaszem, kredkami, węglem.

ramy chronologiczne

do 1945 r.

ramy terytorialne

Głównie prace twórców związanych ze środowiskiem lwowskim, szerzej: galicyjskim.

kryteria gromadzenia

Postuluje się rozbudowę zbioru przede wszystkim w obrębie ikonografii Kresów, portretów osobistości, scen historycznych. W szczególności interesujące są rysunki o dużej wartości artystycznej.

GRAFIKA POLSKA DAWNA

charakterystyka kolekcji

Obszerny zespół obejmujący odbitki graficzne wykonane na podłożu papierowym lub tkaninie, związane z Polską i datowane do końca XIX w. W zbiorze wyróżniają się następujące kolekcje: kolekcja ikonografii historii Polski obejmująca grafiki polskie i polonika związane treściowo z historią Polski; kolekcja ikonografii historycznych ziem polskich obejmująca m.in. krajobrazy, widoki dworów, pałaców, ogrodów, ruin, prospekty miast, itp.; kolekcja mistrzów grafiki polskiej.

ramy chronologiczne

Ryciny pochodzące z XV–XIX w.

ramy terytorialne

Prace twórców polskich oraz dzieła tematycznie związane z Polską.

kryteria gromadzenia

Postuluje się rozbudowę zbioru grafiki przede wszystkim w obrębie kolekcji ikonografii historii Polski i kolekcji mistrzów grafiki polskiej. Dla utrzymania wartości artystycznej zespołu należy przyłożyć szczególną wagę do nabywania dzieł mających pewne autorstwo, w dobrym stanie konserwatorskim.

GRAFIKA OBCA

charakterystyka kolekcji

Obszerny zbiór obejmuje odbitki graficzne wykonane na podłożu papierowym lub tkaninie, autorstwa twórców zagranicznych. W zbiorze wyróżniają się następujące kolekcje: rycin francuskich XVII–XIX w., grafiki niderlandzkiej XVII–XVIII w., mezzotint angielskich, rycin niemieckich XV–XIX w. oraz silesiaków, obejmująca grafiki o proweniencji śląskiej lub związane tematycznie ze Śląskiem, powstałe w okresie od XVI do 1. poł. XX w., w tym wiele unikatów.

ramy chronologiczne

Ryciny pochodzące z okresu od XV do 1 połowy XX w.

ramy terytorialne

Ryciny reprezentują głównie najważniejsze szkoły europejskie: włoską, niderlandzką, francuską, angielską i niemiecką (w tym silesiaka). W zbiorze pojawiają się także prace artystów spoza Europy.

kryteria gromadzenia

Podstawowym kryterium przy rozszerzaniu zespołu grafiki obcej jest wartość artystyczna dzieł. Kolekcją mającą największy potencjał rozwoju są silesiaka, szczególnie pożądane są obiekty z zakresu ikonografii Śląska.

GRAFIKA POLSKA XX I XXI WIEKU

charakterystyka kolekcji

Zbiór ten liczy obecnie ponad 9 000 grafik oraz prawie 200 albumów. Większość to zakupy i dary powojenne, jedynie poniżej 0,5% muzealiów pochodzi z dawnych zasobów lwowskich. Zespół stanowi dość kompletny przegląd grafiki poszczególnych artystów okresu powojennego. Obejmuje odbitki graficzne wykonane na podłożu papierowym lub tkaninie, nie ogranicza się do grafik szlachetnych, ale gromadzi prace w technikach własnych artystów oraz collage (z przewagą grafiki).

ramy chronologiczne

Prace graficzne pochodzące z XX i XXI w.

ramy terytorialne

Prace graficzne artystów polskich, w Polsce działających lub z Polską związanych, przebywających w Polsce lub poza granicami oraz artystów mających się za Polaków, którzy tworzyli w XX i XXI wieku.

kryteria gromadzenia

Grafika artystyczna oraz grafika o charakterze ikonograficznym (widoki Kresów i miast – szczególnie Wrocławia i Lwowa, portrety osobistości oraz ilustracje wydarzeń i miejsc historycznych).

VARIA GRAFICZNE

charakterystyka kolekcji

Zbiór prac będących po części uzupełnieniem pozostałych kolekcji, przede wszystkim tych związanych z pracami na papierze (grafika oraz exlibris), w szczególności obejmuje matryce graficzne: miedziorytnicze, drzeworytnicze, litograficzne.

ramy chronologiczne

Obejmuje głównie prace z XX i XXI w. oraz w minimalnym stopniu z XIX i XVIII w.

EKSLIBRISY

charakterystyka kolekcji

Jeden z największych publicznych zbiorów ekslibrisów w Polsce, gromadzący łącznie ponad 52 000 różnego rodzaju znaków książkowych. Obejmuje w ok. 90% znaki polskie i polonica. Składają się na nią m.in. całe zespoły pochodzące od wybitnych kolekcjonerów. Obejmuje znaki własnościowe wykonane w technikach graficznych, drukarskich oraz w zakresie ekslibrisów dawnych pisane ręcznie; kolekcja zawiera ekslibrisy pojedyncze oraz księgoznaki w tekach i albumach.

ramy chronologiczne

Ekslibrisy pochodzące z XVI–XX w.

ramy terytorialne

Głównie ekslibris polski, silesiaka, w niewielkim stopniu ekslibris obcy.

kryteria gromadzenia

Uzupełnianie zespołu ekslibrisów polskich, zwłaszcza powstałych w XX w. – podstawowym kryterium przy rozszerzaniu kolekcji ekslibrisu powinna być w tym zakresie przede wszystkim narodowość właściciela/biblioteki, charakter instytucji lub twórcy znaku, z dotychczasową (zgodnie z wcześniejszą praktyką) silesiaków.

FOTOGRAFIE

charakterystyka kolekcji

Zbiór fotografii Działu Sztuki liczy ponad 37 000 jednostek. W jego skład wchodzi prawie wyłącznie darowizny i zakupy powojenne. Do wyjątków należy zespół albumów zawierających zdjęcia wykonane przez pracownię fotograficzną lwowskiego Muzeum im. Lubomirskich w latach 1925–1939. W zbiorze fotografii wyróżniają się następujące kolekcje: widoki, portrety znanych osobistości, teatralia, dokumentacja dzieł sztuki (malarstwo, rzeźba, rzemiosło) oraz zespół fotografii związanych z wydarzeniami historycznymi, m.in. manifestacjami patriotycznymi, powstaniem styczniowym czy pierwszą wojną światową.

ramy chronologiczne

Zdjęcia z okresu od połowy XIX w. do drugiej wojny światowej.

ramy terytorialne

Fotografie autorstwa polskich twórców oraz zakładów fotograficznych.

kryteria gromadzenia

Profil gromadzenia podporządkowany jest głównie dokumentacyjnej funkcji fotografii, ze szczególnym uwzględnieniem ziem wschodnich dawnej Rzeczypospolitej. Należy kontynuować dotychczasowy profil, ze szczególnym uwzględnieniem: ikonografii ziem dawnej Rzeczypospolitej, teatraliów, ikonografii działaczy politycznych, społecznych, ludzi kultury czy sportu, fotografii z okresu pierwszej wojny światowej, dokumentacji działalności zakładów fotograficznych oraz widoków Wrocławia i Dolnego Śląska.

VARIA FOTOGRAFICZNE

charakterystyka kolekcji

Niewielka i niedawno powstała kolekcja variów fotograficznych obejmuje obiekty historyczne funkcjonalnie związane z kolekcją fotografii, reprodukcji i przedmiotów podobnych, m.in. negatywy szklane, aparaty i albumy fotograficznych, albumy do przechowywania pocztówek, koperty fotograficzne związane z działalnością dawnych lwowskich zakładów fotograficznych.

ramy chronologiczne

Zdjęcia z okresu od połowy XIX w. do drugiej wojny światowej.

kryteria gromadzenia

Varia fotograficzne mają charakter komplementarny w stosunku do zbiorów zdjęć i reprodukcji, dotyczą działalności zakładów fotograficznych oraz wydawców i nakładców pocztówek funkcjonujących na ziemiach polskich, ze szczególnym uwzględnieniem Kresów (zwłaszcza Lwowa) oraz związanych z Dolnym Śląskiem.

MINIATURY

charakterystyka kolekcji

Obejmuje ponad 300 obiektów, głównie są to portrety sławnych osób związanych z historią Polski i Europy, wizerunki członków rodów szlacheckich i postaci anonimowych. W zbiorze znajdują się także niewielkie pejzaże, sceny mitologiczne i martwe natury, a podstawowym kryterium ich włączenia do kolekcji jest wymiar (zwykle poniżej A4: 210 x 297 mm) oraz technika (gwasz lub akwarela na kości, lub innym podłożu). Do zbioru miniatur włączano również sylwetki wykonane w technice psaligrafii oraz incydentalnie dzieła tworzone w innych technikach. Ponad 80% obiektów pochodzi z dawnej kolekcji Muzeum Lubomirskich we Lwowie.

ramy chronologiczne

XVI–XX w.

kryteria gromadzenia

Szczególnie interesujące są dzieła o wysokich walorach artystycznych i ikonograficznych z XVIII–XIX w., związane z historią Polski i krajów historycznie z nią związanych. Ważne jest historyczne znaczenie przedstawionej na miniaturze postaci, proveniencja obiektu, zwłaszcza łącząca się z szeroko rozumianymi Kresami (ze szczególnym uwzględnieniem Lwowa) oraz interesująca forma (ciekawe obramowanie, nietypowa technika wykonania).

MALARSTWO

charakterystyka kolekcji

Obejmuje prace wykonane technikami malarskimi na dwuwymiarowym podłożu. Zespół liczy ponad 280 obiektów, jedynie kilkanaście z nich pochodzi z dawnych zbiorów Muzeum Lubomirskich we Lwowie. Zdecydowana większość obrazów jest autorstwa polskich malarzy. Niemal połowa dzieł w kolekcji to portrety, m.in. osób związanych z polską historią, nauką i kulturą. Pozostałe prace to w większości sceny historyczne, literackie, alegorie patriotyczne i pejzaże, szczególnie kresowe.

ramy chronologiczne

XV–XXI w.

kryteria gromadzenia

Istotnym kryterium przy rozszerzaniu kolekcji malarstwa jest jakość artystyczna i potencjał ekspozycyjny dzieł. Ważna jest również tematyka (polskie malarstwo historyczne i alegoryczne, portretowe i pejzażowe) i autorstwo (dzieła artystów polskich, zwłaszcza z XIX w. i 1. połowy XX w.). Szczególnie interesujące są obiekty związane z Kresami i Lwowem oraz Dolnym Śląskiem.

REPRODUKCJE

charakterystyka kolekcji

Zbiór reprodukcji stanowi ponad 40 000 obiektów zasadniczo powstałych przed rokiem 1945. Gromadzony był pod kątem ikonograficznym, ale rozumianym bardzo szeroko, co pozwoliło (zwłaszcza w przypadku pocztówek) stworzyć kolekcję bardzo zróżnicowaną tematycznie i technologicznie. Obejmuje obiekty wykonane w technikach reprodukcyjnych, w szczególności światłodruku, heliografurze, litografii/chromolitografii oraz fotografii czy autotypii/cynkotypii

ramy chronologiczne

Obiekty z okresu od XIX w. do drugiej wojny światowej (wyjątkowo późniejsze).

ramy terytorialne

Ziemie polskie w granicach do 1939 r. na wschodzie, a po 1945 r. na zachodzie i północy.

kryteria gromadzenia

W przypadku pocztówek: wartość ikonograficzna obiektu (m.in. ukazujące obiekty nieistniejące, reprodukcje dzieł sztuki, pocztówki o motywach patriotyczno-historycznych, itp.), jakość i inne walory techniczne

(„ciekawostki” pocztówkowe – rzadkie techniki, materiały), dobry stan zachowania przy docenianiu wartości obiektów z korespondencją i obiegiem pocztowym; materiały z terenów polskich powstałe po 1945 r., ukazujące powojenne zniszczenia, odbudowę czy ikonografię terenów Dolnego Śląska, ewentualnie dawnych polskich Kresów, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów nietypowych; w przypadku innych reprodukcji: wysoka jakość techniczna przy wartości ikonograficznej oraz dobry stan zachowania; przydatność pod kątem działań edukacyjnych i innych.

RZEMIOSŁO ARTYSTYCZNE

charakterystyka kolekcji

Najmłodsza kolekcja w Muzeum Książąt Lubomirskich, obejmująca obiekty z zakresu rzemiosła artystycznego, sztuki użytkowej i zdobniczej oraz wzornictwa artystycznego, w tym: ceramikę, meblarstwo, złotnictwo, szkło artystyczne, tkactwo, konwisarstwo, emalierstwo, introligatorstwo, witrażownictwo, zabytkowe elementy ubioru i inne.

ramy chronologiczne

Od czasów najdawniejszych po czasy współczesne.

kryteria gromadzenia

Podstawowym kryterium przy rozszerzaniu kolekcji jest odniesienie do historycznej kolekcji Muzeum Lubomirskich, związek z wydarzeniami lub osobami ważnymi dla historii Zakładem Narodowym im. Ossolińskich.

Profile gromadzenia z podziałem na kolekcje w Dziale Numizmatów i Pamiątek Historycznych:

MENNICTWO POLSKIE

charakterystyka kolekcji

Obejmuje monety od początków polskiego mennictwa po współczesne emisje obiegowe i kolekcjonerskie i dzieli się na dwie ogólne grupy – monety średniowieczne oraz monety nowożytne.

ramy chronologiczne

XI– XXI w.

ramy terytorialne

Monety oraz monetarne środki płatnicze emitowane na ziemiach polskich i historycznie z Polską związanych (tj. ziemiach litewskich, ziemiach południowo-wschodnich dawnej Rzeczypospolitej, Śląsku i Pomorza oraz ziemiach i księstwach inflanckich i kurlandzkich).

kryteria gromadzenia

W szczególności obiekty uzupełniające: zespół mennictwa piastowskiego, zespół złotych i srebrnych monet XVI – pocz. XVIII w. oraz mennictwo doby stanisławowskiej i zbiór monet polonijnych.

MENNICTWO OBCE

charakterystyka kolekcji

Monety krajów i ziem sąsiadujących z Polską oraz państw europejskich historycznie z nią powiązanych, a także niektórych państw pozaeuropejskich, przede wszystkim Stanów Zjednoczonych Ameryki.

ramy chronologiczne

od ok. VII–VIII w. do XXI w.

ramy terytorialne

Monety i monetarne środki płatnicze niemieckie, rosyjskie, austriackie, czeskie, węgierskie, szwedzkie, angielskie, włoskie, francuskie, włoskie i niderlandzkie oraz USA.

kryteria gromadzenia

W szczególności obiekty uzupełniające zespoły monet niemieckich, rosyjskich, czeskich, węgierskich oraz francuskich – jako nawiązanie do składu kolekcji monet obcych zgromadzonych we Lwowie.

MENNICTWO ANTYCZNE

charakterystyka kolekcji

Szeroko rozumiane monety starożytne, przede wszystkim pochodzące z kręgu kultury greckiej i hellenistycznej oraz rzymskiej, prowincji rzymskich i Barbaricum, a także numizmaty w typie antycznym powstałe od renesansu do końca XX w.

ramy chronologiczne

Od czasów najdawniejszych po czasy współczesne.

ramy terytorialne

Tereny dawnego świata antycznego oraz obszary gdzie obecnie monety antyczne znajdowane są jako zabytki archeologiczne.

kryteria gromadzenia

W szczególności: monety greckie epoki archaicznej, monety greckie Azji Mniejszej, monety reprezentujące mennictwo rzymskie III–V w. po Chr., germańskie monety naśladowcze z III–V w. (zwłaszcza złote), monety prowincji rzymskich oraz mennictwo państw sukcesyjnych (zwłaszcza królestw ostrogockich, wizygockich, wandalskich) na Zachodzie po upadku Cesarstwa Rzymskiego.

BANKNOTY POLSKIE

charakterystyka kolekcji

Banknoty, bony i papiery wartościowe emitowane przez polskie instytucje państwowe oraz prywatne, wszelkie emisje polskie oraz z Polską związane.

ramy chronologiczne

Od schyłku XVIII w. (ściśle 1794 r.) po czasy współczesne.

ramy terytorialne

Ziemie polskie wchodzące w skład Rzeczypospolitej, a także terytoria sąsiednie, zwłaszcza Śląsk i Pomorze.

kryteria gromadzenia

W szczególności obiekty uzupełniające obecny stan posiadania – niektóre banknoty Insurekcji Kościuszkowskiej, Księstwa Warszawskiego, wybrane banknoty i papiery wartościowe Rządu Narodowego z 1863 r., niektóre banknoty związane z początkami II Rzeczypospolitej.

BANKNOTY OBCE

charakterystyka kolekcji

Banknoty, bony oraz papiery wartościowe państw ościennych oraz historycznie z powiązanych z Polską, głównie niemieckie oraz rosyjskie i ZSRR, w zbiorze przechowywane są także np. asygnaty rewolucji francuskiej, banknoty austriackie i austro-węgierskie, banknoty ukraińskie z 1918 i 1919 r. oraz bony zastępcze obozu dla Żydów w Terezynie.

ramy chronologiczne

XVIII–XXI w.

ramy terytorialne

Tereny Europy Środkowej, zwłaszcza państw powiązanych politycznie i historycznie z Polską, wybrane inne kraje europejskie oraz pozaeuropejskie, przede wszystkim Stany Zjednoczone Ameryki.

kryteria gromadzenia

W szczególności obiekty uzupełniające obecny stan posiadania w zakresie banknotów niemieckich, rosyjskich, austro-węgierskich, czeskich czy państw bałtyckich.

MEDALERSTWO

charakterystyka kolekcji

Medale, plakiety i medaliony polskie, obejmujące obiekty polskie i tematycznie z Polską związane, a także dotyczące krajów ościennych i krajów historycznie z Polską związanych, oraz medale, plakiety i medaliony obce, najczęściej tematycznie łączące się z ważnymi wydarzeniami i postaciami świata polityki, nauki i kultury.

ramy chronologiczne

XVI–XXI w.

ramy terytorialne

Medale polskie wiążą się z szeroko rozumianymi ziemiami polskimi i z Polską związanymi (w tym ośrodkami Polonii), medale obce obejmują medale europejskie, a także wybrane medale krajów Ameryki Północnej i Południowej oraz Azji i Australii.

kryteria gromadzenia

Uzupełniające zbiory medale i plakiety związane z historią Polski i kulturą polską, zwłaszcza czasów Wazów, królów elekcyjnych, doby stanisławowskiej oraz z 2. połowy XIX w., a także medale starożytne oraz wszelkie medale europejskie, przede wszystkim jednak tematycznie związane z wydarzeniami politycznymi i życiem kulturalnym.

FALERYSTYKA

charakterystyka kolekcji

Ordery, odznaczenia, odznaki, oznaki i emblematy, dokumenty nadania orderów, odznaczeń i odznak, a także guziki oraz biżuteria o cechach biżuterii patriotycznej i pamiątkowej.

ramy chronologiczne

Od schyłku wieku XVIII po czasy współczesne.

ramy terytorialne

Przed wszystkim ziemie polskie i historycznie powiązane z Polską oraz skupiska polonii.

kryteria gromadzenia

W szczególności uzupełniające kolekcję obiekty polskie i z Polską związane, zwłaszcza łączące się z szeroko rozumianymi Kresami (ze szczególnym uwzględnieniem Lwowa) oraz wybrane obiekty pochodzące z innych krajów, najczęściej historycznie powiązanych z Polską.

SFRAGISTYKA

charakterystyka kolekcji

Kolekcja obejmuje zarówno różnego rodzaju tłoki pieczętne i odciski pieczęci (woskowe, otwiane, lakowe, papierowe, tuszowe), jak i reprodukcje odcisków - odlewy metalowe i gipsowe, bartynotypy, wcierki, rysunki i fotografie itp.

ramy chronologiczne

XI–XXI w.

ramy terytorialne

Ziemie I i II Rzeczypospolitej (zwłaszcza Galicja), Śląsk, Pomorze Zachodnie.

kryteria gromadzenia

Wszelkie obiekty uzupełniające zbiory, zwłaszcza tłoki i pieczęcie woskowe oraz odlewy metalowe i gipsowe, poza tym różnego rodzaju pieczęcie (tłoki lub odciski) mające moc uwierzytelnienia, poświadczenia i zamknięcia pisma bądź przedmiotu, a także każda pieczęć (tłok albo odcisk), która zawiera choć mały fragment czytelnego napisu lub wizerunku.

VARIA NUMIZMATYCZNE

charakterystyka kolekcji

Obiekty związane tematycznie z szeroko rozumianą numizmatyką, obejmująca różnego rodzaju przedmioty stanowiące środki płatnicze, płatnicze środki zastępcze, przedmioty ozdobne i pamiątkowe wykonane z monet i innych środków płatniczych, kopie monet, banknotów i papierów wartościowych oraz przedmioty służące do produkcji monet lub pomocne w obiegu monet (ważenie, mierzenie monet itp.).

kryteria gromadzenia

Uzupełniające zbiory obiekty związane z numizmatyką i numizmatami, istotne także ze względów wystawienniczych oraz z powodu ich związków ze Lwowem lub szeroko rozumianymi Kresami Rzeczypospolitej.

PAMIĄTKI HISTORYCZNE

charakterystyka

Kolekcje tworzą przedmioty pochodzące ze spuścizn przekazywanych do ZNIO, reprezentujące kilka kategorii obiektów, a mianowicie wytwory rzemiosła artystycznego, dawną broń (w tym kopie), różnego rodzaju dewocjonaalia, przedmioty codziennego użytku, niekiedy o pamiątkowym charakterze, a także różnego rodzaju nagrody, uhonorowania oraz dokumenty nadania, dyplomy itp.

kryteria gromadzenia

Przedmioty związane z konkretną osobą lub instytucją, zwłaszcza o ważnym dla Zakładu Narodowego im. Ossolińskich i Muzeum Książąt Lubomirskich znaczeniu oraz związane z różnymi wydarzeniami, miejscami lub postaciami historycznymi.